A. A. Veres Tamás

Ördögfing

Publio

Ördögfing

A. A. Veres Tamás

2015

Publio kiadó

Minden jog fenntartva!

A TOBOZ

Már nem tudom, hogy mikor íratott be apám, Guillaume Villon úr a párizsi Sorbonne egyetemre. Szerette volna, hogy én legyek Párizs egyik legelőkelőbb és legbölcsebb embere. A tudomány érdekelt, az előkelősködés nem. Ha visszanézek az életemben eddig megtörtént dolgokra, szerencsésnek érezhetem magam.Villon úr négy vagy öt éve, már magam se tudom az időpontot, vitt magával anyám, Madame Des Loges házából, azzal a céllal, hogy olyan férfiút farag belőlem, mint amilyen ő is. Nem bántam, hogy elhozott onnan. Szerettem az anyámat, de éhezni és fázni nem szeretek. Guillaume de Villon úr házában pedig nyoma se volt az éhínségnek és a hidegnek. Viszont rengeteg bölcs emberrel találkoztam, akiktől sokat tanultam. Nagyra tudtam volna értékelni, ha nem csak a tudásukkal, hanem anyagi javakkal is támogatnának, de magától ez egyiknek se jutott volna eszébe. Én pedig nem vagyok se olyan pofátlan, se olyan bolond, hogy kérjek tőlük. Később kiraboltam őket néhány barátommal. Ez volt a legegyszerűbb lépés a gazdagsághoz. Igaz, a pénzt mindig italra és utcalányokra költöttük el, de legalább jól éreztük magunkat.

Az egyetem rektora előtt feszélyezve éreztem magam. Mindenki azt mondta, a Sorbonne egyetemen ez az ember maga a törvény.

-Hogy hívják a fiút, Villon úr?

-Francois. Francois Montcorbier. De a városban sokan Francois Villonnak nevezik. Nem értem, miért.

Az utolsó mondatot a büszke apa mosolyával mondta.

Párizsban tizennyolcezer diák tanult ekkor és én rengeteg barátot szereztem közülük. Volt olyan, akivel évtizedekig együtt csavarogtunk, amíg fel nem akasztották, és volt olyan, akit fiatalon elvitt a pestis. Ez a regény az ő történetük.

Az egész história a Toboz csapszékben kezdődött. Már jó ideje az egyetem diákjai voltunk és elég összeszokott bandát alkottunk. Sok közülünk a hírhedt rablóbanda, a Kagylósok tagja volt. Őket arról lehetett megismerni, hogy minden egyes bűnügy elkövetésekor a süvegükhöz egy kagyló volt tűzve. A Kagylósok nem csak Párizsban működtek. Országosan kiépített hálózatuk volt. Most már elárulhatom, hogy én is közéjük tartozom. A hétköznapi életben természetesen beolvadtunk a többi békeszerető polgár közé.

Szóval ott ültünk az asztal körül, békésen kártyáztunk a barátaimmal. Többek között Renier de Montigny-vel. Nemesi származása nem okozott neki gondot abban, hogy beolvadjon közénk. A lényeg, hogy szerette a piát és a könnyűvérű nőket. Mit keres a banditák között egy nemesember? Nem tudom. Mi befogadtuk, mert nem árt, ha az ember mellett van valaki, aki ért a kardforgatáshoz. Nem bántuk meg. Sokszor megmentette az életünket. Egyetlen negatív tulajdonsága, hogy mindig csalt a kártyában. Mentségére szolgáljon, hogy tőlünk tanult játszani.

Renier most is csalt és ezt Guy észrevette és szóvá is tette.

Renier ezt nem tűrhette szó nélkül és Guy felmenőági nőrokonait kezdte emlegetni.

Guy is egyetemi hallgató volt. Az egyetlen hely, ahol hallgatott, az az egyetem volt. Sose tudott válaszolni, ha a tanárok kérdeztek tőle valamit. De a tanintézményen kívül túltett a legpletykásabb vénasszonyon is. Nem akart ő soha senkit bemártani, egyszerűen csak nem tudott féket húzni a pofájára, ha ivott.

A vita tárgyát az képezte, hogy Renier lapjai között két pikk ász is volt. Ráadásul Guy-nál is volt belőle egy, és ez egy pakli kártyánál nem szokott szerencsés lenni.

Mi, a többi kártyázó fél a vita hevében a zsebünkbe rejtettük a nálunk lévő másik három pikk ászt. Mindannyian csaltunk a játék közben. Így volt igazságos, csak ez a hülye Renier az ügyetlenségével elrontotta az egészet. A veszekedés odáig fajult, hogy Guy kihívta Renier-t párbajra.

-Válassz fegyvert!

-Cégércsere! -mondta Renier és mi ebből már tudtuk, hogy ma éjszaka oltári nagy hecc készülődik Párizsban.

A cégércsere párbaj abból állt, hogy a céhek cégéreit összecseréli a két párbajozó fél. Aki több cégért szed le, az a győztes. A párbajozóknak lehet segíteni, de azt, aki segít nekik, a versenybírók megrugdossák. Ilyen esetekben mindig bíró voltam. Élveztem a dolgot.

Az asztaltársaság másik három tagja is hatalmas ovációval fogadta a párbaj hírét. Név szerint Guillaume Charrau egyetemista, Colin de Cayeux gazember és Frémin, az idióta.

Rajtunk kívül a Tobozban csak a tulajdonos, Robin Turgis tartózkodott. Most ő is hozzászólt az eszmecseréhez.

-Ha végeztetek éjszaka a baromkodással, jó lenne, ha megadnátok a tartozásaitokat. Tudjátok, hogy bírom a fejeteket, de nem hitelezhetek huzamosabb ideig olyan egyéneknek, akik lehet, hogy holnap már az akasztófán lógnak!

Nem vitatkoztunk vele. Tudtuk, hogy igaza van. Azt is tudtuk, hogy nem fog éhen halni. A háza pincéjében nagyon jól jövedelmező hamispénzverő műhelyt üzemeltetett. Lehet, hogy épp ezért ő előbb fog lógni, mint mi. A párizsi darabontok nem ismernek sem istent, sem embert, sem kegyelmet. És a jól kiépített besúgóhálózatuknak köszönhetően mindig mindenről tudtak. Mégis meg akartuk adni a tartozást, mert szerettük Robint. Az se volt mellékes szempont, hogy ő volt Párizs legjobban fizető orgazdája. El is kezdtünk tanakodni azon, hogyan szerezzünk pénzt.

-Mit lopjunk el?

-Kit raboljunk ki?

-Öljünk meg egy kereskedőt!

Ilyen és hasonló javaslatok röpködtek. Az természetes dolog volt közöttünk, hogy tisztességesen nem lehet pénzt keresni. Végül a rablásnál döntöttünk. Az áldozatjelölt Robinet Trascailles királyi adószedő volt. Jöttek még javaslatok De Bois ékszerészre és Riou szőrmekereskedőre, de ők hamar felismerték volna Robinnál a portékáikat. Nem is beszélve arról, hogy De Bois darabont volt, és ő vallatta a rabokat a börtönben. Riou pedig a polgárőrség kapitánya. A tizenötödik században úgy megtizedelte Párizst a pestis és a több, mint száz éve dúló háború, hogy egy embernek több fontos tisztséget kellett ellátnia.

Így hát összeszedtük magunkat és nekivágtunk a párizsi éjszakának. Előtte visszaadtuk Robinnak

a pakli kártyáját, mi pedig elraktuk a magunk pakliját a cinkelt lapokkal együtt.

Öt percre rá, hogy eljöttünk a Tobozból, kivágódott az ivó ajtaja és Párizs főbírája, Robert d’ Estouetville robogott be rajta.

-Robin! Villonék nincsenek itt?

-Csak mi ketten vagyunk főbíró uram!

-Ha ez az átkozott banda nincs nálad az éjszaka, akkor biztos, hogy valami gazemberség készül ma éjszaka a városban. Ma se lesz nyugodt az álmom.

-Van még csapszék Párizsban elég. Miért nem nézi meg őket ott is?

-Azokat már végigjártam. Te vagy az utolsó. Kérek egy kupa bort!

A főbírónak is csak ennyi esze volt! Tisztában volt vele, hogy a Toboz a törzshelyünk, mégis ide jött utoljára. Robin elővette a pult alól a legundorítóbb borát, és kitöltötte a főbíró kupájába.

-Úgy igya meg ezt a bort főbíró uram, hogy ebből nem adok mindenkinek! Ezt csak olyan embereknek adom, akik rászolgáltak!

A főbíró rászolgált, mert már nem egyszer juttatta Robint börtönbe. Tény az is, hogy Robin volt az oka. Sok olyan vendége volt, akiket nem kedvelt. Ezeknek az italába mérget kevert. Így biztosította, hogy ezek az emberek soha többé ne lépjék át a Toboz küszöbét. Meg kell azt is jegyeznem, hogy az ital elfogyasztása után más kocsma küszöbét se lépték át. A koporsóból ugyanis nagyon nehéz egy lépést is tenni. Még jobban nehezíti a kilépést az, ha mérget iszik az ember, és meg van tőle halva. A főbíró tapasztalt gyomra azonnal észrevette, hogy ezzel a borral valami nem stimmel, de mire eljutott a tudatáig, addigra már nyelt belőle pár kortyot. Undorodva köpte ki, ami még a szájában volt.

-Meg akarsz mérgezni Robin?

-Bolond vagyok én, hogy megmérgezzem a város főbíráját? Semmi kedvem nincs az akasztófán lógni, mert abból semmilyen bevétele nem származna a kocsmámnak, ha meghalnék. És ha meghal az ember, akkor mégis miből él meg?

Robert d' Estouetville szeretett volna valami cifrát válaszolni, de érezni kezdte, hogy a gyomrában nem stimmel valami, és rohant ki a Toboz mellé felépített pottyantós vécére elvégezni a nagydolgát. Ezzel Robin elintézte nekünk, hogy a rablás idején a főbírótól ne kelljen tartanunk. Ahogy a főbíró elhagyta a Toboz területét, a kocsmatulajdonos így dünnyögött magában.

-Meg nem ölhetek egy főbírót, de gyönyörű érzés tudni, hogy az én borom fosatta meg.

A RABLÁS

Miközben ők kedélyesen csevegtek a Tobozban, addig Renier és Guy nekivágtak a városnak. A Koca kocsma cégérét lecserélték a Fehér Ökörére. A Koca a szegények, a Fehér Ökör pedig az uraságok ivója volt. A kovács cégérét a takácséra, a fogadósokét a mesterekére cserélték ki. Így ha egy messziről jött vándor ezen az éjszakán akart szállást keresni Párizsban, nagyon elcsodálkozott rajta, hogy a Tejkő fogadó tulajdonosa nem akar neki szállást adni még jó pénzért se. Sőt! Váltig állítja, hogy ő asztalos és nem fogadós.

Hogy ki nyerte a párbajt? Fogalmam sincs. Ugyanis a párbaj végére a bírák mindig leisszák magukat unalmukban a sárga földig. Egy idő után monotonnak tűnik, ahogy a két párbajozó fél rohangál jobbra-balra.

A párbaj végeztével néhány nagyon sötét alak settenkedett Robinet Trascailles királyi adószedő háza felé. Ez így lett volna ideális. De Guillaume olyan részeg volt, hogy minden szembejövőbe bele akart kötni. Renier-t pedig úgy kellett magunk után húzni, mert menni nem bírt, olyan részeg volt. A burgundis kupát, amit a Fehér Ökörből tulajdonított el, rendszeresen a házak ablakához csapkodta. Ittas állapotából ítélve ő nyerte a párbajt, és azt ünnepelte.

Szerencsére Párizsban az mindennapos dolog volt, hogy mi ilyen állapotban vonulunk végig az utcákon.

A házakban, amelyek előtt elhaladtunk, sorra gyulladtak ki a gyertyafények és a lakók az édesanyánk züllött nemi életét emlegették. Milyen kicsi ez az ország! És milyen sokan ismerik anyáinkat! Az üvöltözés persze cseppet sem zavart bennünket és nem tántorított el a célunktól.

Guy azt javasolta, hogy állítsunk fel őröket.

Erre Colin lehurrogta, hogy felesleges, mert fél Párizs épp az anyánkat szidja, a másik fele haldoklik a pestis miatt, de ha nem haldokolna, akkor az anyánkat szidná.

Odaértünk végre Trascaillet házához. Guillaume ment először az ajtóhoz. Ő értett a zárakhoz. Józanul. Most még a kulcslyukat se találta. A betörőszerszámai helyett pedig egy inggombot próbált a zárba erőszakolni.

Guy és Colin leütötték a két őrt. A másik kettővel nem volt dolgunk. Az orrunk előtt mentek el Párizs két hírhedt utcanőjével, Breton Ancival és Bálvány Marival. Egy jó tanács az olvasóknak! Bálvány Marival ne menjetek el hetyegni, ha itt jártok a fővárosban, mert utána két hétig viszket a micsodátok! Én már csak tudom!

Az ablakokon rács volt, ezért ott se tudtunk bemászni. Trascailles tisztában volt vele, hogy ő az ország egyik legutáltabb embere és őrökkel és rácsokkal készült az esetleges támadások ellen. Tőle magától nem kellett tartanunk. A párbaj közben láttuk, hogy a Lámpás csapszékben mulat az egész háza népével.

Guy mentette meg a helyzetet. Gyorsan lopott a Csíkos Szamár elől kettő lovat és egy kötelet. Csak nyolcat kellett szúrnia a fickóba, aki őrizte őket. De nem okozott neki életveszélyes sérüléseket. Egy kövér pasas volt, akinek elég zsíros volt a segge ahhoz, hogy felfogja a késszúrásokat. Az üvöltése még hozzánk is elhallatszott.

A kötél egyik végét a lovakhoz, a másikat a rácshoz kötöztük, így a lovak némi erőlködés árán kirántották a rácsot a falból. Az ablakot már gyerekjáték volt betörni.

Colin volt az első, aki belépett az ablakon. Egyenesen az ablak alatt hortyogó cseléd gyomrába. Őt itthon felejtették. Mindkettő halálra rémült. Azt az üvöltést, amit ijedtükben produkáltak, talán még Marseille-ben is hallották. Colin el is akart szaladni, de még időben orra bukott az út közepén szundikáló Renier-ben. Egy csatát csendesebben vívnak, mint ahogy mi feltűnés nélkül rabolunk!

Az üvöltő cselédet a csizmám orra hallgattatta el. Mire magához tér, lehet, hogy beszédhibás lesz. Fogak nélkül elég nehéz társalogni.

Trascailles pénze egy hatalmas ládában volt. Sokan mondták már nekem, hogy a gazdagságért meg kell szenvedni. Az ilyen dög nehéz ládák cipelésekor el is hiszem nekik!

Guillaume javasolta Guy-nak, hogy a lovak mellé lopjon szekeret is. Erre Guy közölte vele, hogy lopjon neki szekeret a jó édes anyukája.

Ha nem fogjuk le őket én és Colin, össze is verekednek. Nem fogtuk le őket. Régen láttunk egy jó bunyót. Össze is verekedtek. Guillaume részeg volt, Guy meg gyenge. Ezért egyformák voltak az esélyeik. Mivel úriember vagyok, és nem adom fel a bűntársaimat, ezért nem árulom el, hogy ki győzött. A verekedés után Guy kénytelen volt lopni egy szekeret. Nem tudom, miért volt olyan nagy a bunyó előtt a pofája. Amit ő nem tud ellopni, az nem is létezik!

A szekér elég érdekesen nézett ki. Volt rajta egy láda és körülötte virágok. Felraktuk a másik láda mellé a miénket, mi is felültünk és nekivágtunk a városnak.

Az emberek kiálltak a házuk elé és onnan bámulták, mit művelünk. Nem féltünk, hogy bárki is elárul bennünket. Tisztában voltak vele, hogy megöljük őket vagy kitépjük a nyelvüket tövestől, ha eljár a pofájuk. Azon kívül a Kagylósok bandáját Párizs legjobb ügyvédje, Jean Cotard védte.

Cotard mestert már egy pár órája kikötöztük egy istállóba és folyamatos védőőrizetet biztosítottunk mellé. Erre azért volt szükség, mert szabadulása esetén betér az első kocsmába, és merev részegre issza magát. Cotard jó jogász, de csak akkor, ha józan.

-Honnan hoztad ezt a szekeret? -kérdeztem -Guy-t.

-A templom előtt állt. Volt körülötte négy gyertya is, de azokat ledobáltam, nehogy felgyújtsa a virágokat.

-Guy! Komolyan azt akarod mondani, hogy elloptál egy koporsót?

-Koporsót? Ugyan!

Tekintete a ládára tévedt, amelyen a Béke poraira felirat díszelgett.

-Francois! Ez tényleg egy koporsó! Olyan szépen nézett ki, hogy azt hittem kincses láda! Máris ledobom a szekérről.

Guy neki is fogott, hogy végrehajtsa, amit elhatározott, de abban a percben megjelentek a darabontok Michaud Dufour vezetésével. Körülvettek és mindannyian éreztük, hogy már semmi nem ment meg minket az akasztófától.

-Mi van a ládákban? -kérdezte Dufour. -Nem látott még temetést darabont uram? -replikázott

Guy.

-Nyissátok ki a ládákat!

-A koporsókra gondol darabont uram? Nagyon büdösek már a hullák. Gyorsan el kell őket temetni.

Frémin helyeselt.

Renier megunta a vitát és kinyitotta az igazi koporsót. Oszlásnak indult hulla feküdt benne. Az egyik darabont elhányta magát.

-Új fiú? -érdeklődött Guillaume Dufour -tól.

-Igen. Most jött Lyon-ból. Tűnjetek a szemem elől a hulláitokkal együtt!

Miután tovább haladtunk, mindenki megdicsérte Guy-t a remek ötletéért, ő pedig sütkérezett a dicsőségben. Egyedül én voltam vele tisztában, hogy nem előrelátó volt, hanem marha.

A halottnak, amiért megmentette az életünket, megadtuk a végtisztességet. Eddig csak azokat az embereket temettük el, akikkel mi magunk végeztünk. Furcsa, de jó érzés volt merő önzetlenségből eltemetni valakit. Pár nap múlva tudtuk meg, hogy a pápa követét, egy olasz bíborost temettük el, akit Párizs püspökének kellett volna az utolsó útjára kísérnie hatalmas pompa mellett. Mi pedig elföldeltük egy útszéli árokba!

Az utunk Bruyeresné háza előtt vezetett el. Az öregasszony kint állt a háza előtt és arra várt, hogy köszörülhesse rajtunk a nyelvét. Nem akart ő rosszat, csak a biblia tanítása szerint jó útra téríteni bennünket. Mi már nagyon untuk a szentfazék rikácsolását. Mióta az öreg Bruyeres királyi jegyző meghalt, az özvegye csak a bibliának élt. Az egyetlen dolog, ami meghallgatta a bibliás Bruyeres kisasszonyt (Párizs népe csak így hívta a háta mögött) az a háza előtt álló mérföldkő, az Ördögfing volt. Ne kérdezze tőlem senki, hogy miért nevezték Ördögfingnak! Fogalma se volt már róla senkinek. Ahogy elhaladtunk az öregasszony háza előtt, egyből rázendített a mondókájára.

-Láttalak titeket gazemberek! Megszegtétek a tízparancsolatot! Loptatok, csaltatok, hazudtatok! Térjetek meg és dicsőítsétek az urat!

Mi nagyon csúnyákat mondtunk a szavaira. Frémin nem szólt semmi csúnyát, de bőszen helyeselt. A helyeselést azzal tetézte, hogy felkapott pár követ az utcáról, és az öregasszony felé hajította őket. Bruyeresné csak akkor hagyta abba a rikácsolást, amikor az egyik eltalálta. Kiköpte két fogát, mivel a kő a szájába került. Ezután, mintha mi sem történt volna folytatta tovább. Igaz, egy kicsit érdekes nyelvjárásban kezdett el beszélni.

-Belőletek kinézem, hogy fagytok olyan gaszembejek, hogy még gyijkojni isz fogtok!

Renier megállt egy pillanatra. Úgy határozott, hogy ő most hergelni fogja Bruyeresné-t.

-Mondja el emberi francia nyelven, hogy mit akar nénémasszony, mert ebből egy árva szót se értettünk!

Bruyeresné ekkora szemtelenség hallatán teljesen szótlan lett. Még soha nem volt olyan nap, hogy egy percig csendben maradt volna, ha elhaladtunk a háza előtt. De nem csak minket tisztelt meg örökös kötözködésével. Egész Párizs népe gyűlölte, de mivel a volt férje, Bruyeres úr tekintélyes királyi jegyző volt, aki közmegbecsülésnek örvendett, ezért a polgárok megtűrték maguk között a

feleségét. Azt beszélte Bruyeresnéről mindenki, hogy az ördöggel cimborál, ezért nem alszik soha. Én azzal magyaráztam, hogy álmatlanságban szenvedhet, és azért nem alszik soha. Ha éjszaka volt, ha nappal, ő mindig ott könyökölt a háza ablakában, és szidalmazta az arra járókat. Mindegy volt neki, ha gazember volt, ha a törvényszék embere. De nem bántotta érte senki. Lassan megszokott része lett Párizsnak, és hiányzott volna, ha nem hallatja a hangját. Ahogy röhögve elhaladtunk a háza előtt és lőtávolságon kívülre értünk, még kinyitotta az ablakot, és utánunk kiáltott.

-Szemét difnók!

FRÉMIN MUNKÁT KAP

A következő utca végéről megláttuk a Tobozt. Még soha nem örültem annyira annak a kocsmának, mint akkor. Robin már várt bennünket. Mindenkinek az asztalra tette a kedvenc borát és a kedvenc ételét. Robin Turgis csak egyfajta bort árult, de a vendégtől volt függő a bor vizezési aránya. Egyszer még VII. Károly is ivott Robin borából, utána egy hétig fosott. Még szerencse, hogy ez Orleans bevétele után történt. Szörnyű még elképzelni is, hogy Jeanne d' Arc győzködi a királyt, aki épp a latrinán trónol, hogy támadják meg Reims-et!

A Toboz bora nem finnyás úri beleknek való. Ezt csak mi, szegénylegények tudjuk megemészteni. Nem csodálkoztunk Robin hirtelen jött nagylelkűségén. Biztos megelőzött minket a hír arról, hogy mit műveltünk az éjszaka. Így biztos volt benne, hogy végre megkapja a pénzét, amivel tartoztunk neki. Remélem a darabontok felé nem járt el senkinek a szája!

Eljött az ideje, hogy kinyissuk a ládát.

Renier megkérdezte, mi lesz, ha ebben is egy tetemet találunk. Felvilágosítottam, hogy ebben az esetben szétverem a pofáját. Ne vészmadárkodjon itt nekem! A láda kinyílt és nem bántottam Renier-t. Gazdagok voltunk! Ennyi aranypénzt még soha életemben nem láttam eddig. Örömünkben el is kezdtünk inni. Ha a láda üres lett volna, akkor bánatunkban iszunk. Soha nem voltunk még ennyire boldogok. Már csak arra kellett ügyelnünk, hogy a pénzt biztonságos helyre rejtsük. Ilyen hely csak egy volt a Földön. Egyedül a pápában bíztunk, de Rómáig nem volt kedvünk elcipelni a ládát. Annyira hívők voltunk, hogy észre se vettük, hogy a mi korunkban a pápák nagyobb gazemberek voltak, mint mi.

-Ennyi pénzzel úgy érzem magam, mint egy császár. De mivel csak egyszerű költő vagyok, nem kellenek udvaroncok. Beérem egy írnokkal is, aki papírra veti helyettem minden soromat.

-És ki lesz az írnokod? -kérdezte tőlem Guy.

-Ti túl nagy urak vagytok már ahhoz, hogy az írnokaim legyetek.

-Ráadásul olyan marhák se vagyunk, hogy elvállaljuk! -szögezte le Guillaume.

-Legyen az írnokom az első ember, aki belép az ajtón!

Elkezdtük csendben szuggerálni az ajtót. Mindenki abban reménykedett, hogy olyan ember fog bejönni, akit az istennek nem tudok majd meggyőzni, hogy segődjön el hozzám. Nem ez történt, hanem sokkal rosszabb. Az ajtón Frémin lépett be. A rablás után rájött a hasmenés. Párizs utcái Trascailles házától a Tobozig meg voltak jelölve Frémin pottyantványaival. Ennyi idő kellett neki, hogy némi guggolásos pihenő után utolérjen bennünket.

-Na, ezt jól megkaptad Francois! -röhögött Colin -Az analfabéta Frémin lesz az írnokod!

-Mi van? Mi leszek én? Ti barmok vagytok!

-Hogy beszélsz urad barátaival? Mától írnokommá fogadlak. Gyere, ülj ide!

Frémint belenyomtam egy székbe, a kezébe adtam egy palatáblát, meg egy íróvesszőt. Közöltem vele, hogy ez lesz az írnoki asztala, és ha valamit mondok vagy cselekszek, azt ő mindig leírja.

-De Francois! Tudod, hogy én nem tudok írni!

-Akkor rajzolj köröket meg négyzeteket, meg ami eszedbe jut, ha belekezdek bármibe. A látszatot meg kell őrizni. És vedd kitüntetésnek, hogy egy francia költő írnoka lehetsz!

Frémin fogta magát és elindult kifelé az ajtón.

-A kitüntetéstől még száraz marad a torkom!

-Munkád jutalma napi két kupa bor!

Frémin visszaült az asztalhoz. Rajzolt a palatáblára négy keresztet és egy hullámvonalat.

-Ez a szerződésem. Írd alá!

Odakanyarítottam neki egy nevet. Colin de Cayeux-ét. Úgyse tud olvasni, tökmindegy hogy írom alá azt a papírt, amin néhány krix-krax van.

Amíg mi a Tobozban múlattuk az időt, addig Párizsban az élet folyt tovább a megszokott kerékvágásban. A gazemberek akasztott holtteste mutatta az utat a főváros felé az idetévedő vándoroknak. Aki pedig vak volt közülük, az az égett emberhús szaga után vette az irányt. Sok bűnözőt nagy üstökben, olajban főztek meg büntetésképpen. A Saint-Innocents temetőben estélyt adtak egymásnak a város szegényei. Fergeteges bulik szoktak ott lenni. Jómagam is részt vettem már egy párban. Ott jöttem össze az én csodálatos szerelmemmel, Vauselles Katóval. Két kripta között szeretkeztünk először.

A két őr, akik elmentek kurvázni, visszatértek Robinet Trascailles házához és rájöttek, hogy oltári nagy bajban vannak. Azonnal önkéntes száműzetésbe vonultak és elhagyták Franciaországot.

Gyakran mondom a többieknek, hogy egyszer az az áldott jó szívem fog a sírba vinni. Ugyanis az a cseléd értesítette a hatóságokat, amelyiknek kirugdostam a fogait. Ha megöljük, nyerünk egy kis időt. Szerencsére sötét volt és nem látta az arcunkat, nem tudta, kik vagyunk. A cseléd belebotlott a járőröző darabontokba, akik azonnal a helyszínre siettek. Nemsokára megtelt velük az egész épület.

Bekövetkezett az is, amitől a legjobban féltünk. Az ügyet az öreg de la Barre kapta, aki még az utcalányok felügyelője is volt. Később az ő fia, Pierre Marchand küldte a halálba Guy-t, Colin-t és Renier-t. Az esemény híre Párizs főbírájához is eljutott. Neki már volt róla sejtése, kik lehetnek az elkövetők. Jól ismerte a baráti társaságunkat.

Próbálták faggatni a környéken lakókat, de a derék polgárok mélyen hallgattak. Tisztában voltak vele, ha nem hallgatnak mélyen, akkor holnap nagyon mélyen lesz majd a testük.

-Senki nem látott semmit. Beszari népség. Hol vannak az őrök?

-Kettőt leütöttek, kettő megszökött.

-Elképzelhető, hogy a két őrnek köze van a rabláshoz?

-De la Barre! Párizsban manapság minden elképzelhető!

-Most hallgattunk ki két kurvát. A szökött őrök velük voltak a rablás idején.

-Szóval csak a büntetés elől menekülnek! Adjanak ki ellenük körözést! Találtak már végre legalább egy szemtanút, aki nem gyáva ahhoz, hogy segítse a hatóságot, és ne fedezzen bűnözőket?

-D’ Estouetville uram! Szemtanúk eddig is voltak, csak egyik sem beszélt!

-Akkor keressenek olyat, amelyik beszél, és nem félti a tyúkszaros életét!

De la Barre és Robert d’ Estouetville felmérték a terepet. A törött ablakon és a ládák hűlt helyén kívül semmit nem találtak. Dufour-ék azt írták a jelentésbe, hogy a ládát felfeszítettük és úgy vittük el a pénzt. Nagy égés lett volna az utókor előtt, ha azt írják bele, hogy az ilyen böhöm ládát feltűnés nélkül cipelték végig a rablók Párizs utcáin.

A terepszemle után elindultak nyomozni. Mindenki másik kocsmába. Azzal tisztában voltak, hogy a bűnözők valamelyik csapszékben akarják elherdálni a frissen szerzett gazdagságot. Robert d’ Estouetville egyenesen a Tobozba jött. A többiek elkezdték vizsgálni Párizs többi csapszékét. A nagy vizsgálódás alatt több darabont, aki nem járt eredménnyel aznap részegen tért vissza a főbíró elé, aki a haját tépte dühében, de nem tehetett ellenük semmit. Annyira kevés ember lakott abban az időben Párizsban, hogy ha lecsukatja a saját embereit azért, mert nem látták el megfelelően a szolgálatukat, nem maradt volna a törvényszéknek egy embere sem, aki fenntarthatná a rendet a fővárosban. Így is csak próbálták fenntartani, de nem sok sikerrel. Az emberek olyan szegények voltak, hogy télen nem is nagyon merészkedtek ki a házaikból, mert egyszerűen nem volt ruhájuk, amit felvehettek volna. A pestis kegyetlenül pusztított végig Franciaországon senkit sem kímélve. A halál angyalainak annyi dolga volt, hogy valószínűleg szakadt róluk az izzadtság a mindennapos munkában. A párizsi polgárok éheztek. A parasztság szinte már nem is létezett. Ők voltak a legvédtelenebbek a járványokkal szemben. A francia főurak pedig annyira féltek a járványoktól, és az éhezéstől, hogy bezárkóztak a saját váraikba, ahol óriási élelmiszerkészleteket halmoztak fel. Ennek az élelmiszerkészletnek a nagy része megromlott, és az urak az helyett, hogy legalább a romlott ételeket a szegényeknek adták volna, a kutyáikkal etették meg. Ahogy Marchand végigsétált Párizson, több részeg darabonttal találkozott, akiket ő indított el a bűnösök felkutatására.

-Ti miért vagytok részegek, ti szerencsétlenek?

Az egyik darabont az egyensúlyát keresgélve válaszolt.

-Kerestük a bűnözőket, de nem találtuk meg őket. Mindenkit megkérdeztünk a kocsmában, hogy ő rabolta e ki a királyi adószedő házát, de tagadó választ kaptunk.

-Miért? Ha te követed el, akkor elvállalod vagy világgá kürtölöd? -kérdezte de la Barre, és nagyon mérges volt.

-Az volt a taktikánk, hogy leitatunk mindenkit, aki bejön. És úgy jobban megered a nyelve. De mindenki jobban bírta a piát, mint mi. Meg aztán mi több emberrel is ittunk, ők pedig csak velünk. A Tejkő kocsmárosát megkértük, hogy az italok számlájával jöjjön majd be az őrszobára, és ott a felügyelő úr ki fogja fizetni.

-Az állam pénzén itattátok a kocsma vendégeit?

-Persze, hogy az állam pénzén! Franciák ők is! Csak visszakaptak valamit abból, amit befizettek adónak!

Az a darabont, aki ezt mondta, másnap már az akasztófán himbálódzott. De la Barre és Robert d' Estouetville eltűrték az alkoholizmust, mert igazi franciák lévén nem vetették meg a jó borokat, de az állam pénzével még ők se mertek játszani. A Tejkő kocsmárosa soha nem nyújtotta be a számlát.

Tisztában volt vele, ha bemenne a jogos járandóságáért, pénzt nem kapna, de botütéseket igen. De la Barre hazazavarta az összes előtte álló részeg darabontot, akikkel már évek óta együtt dolgozott. A darabontok részegsége olyan mértékű volt, hogy az egyik megkérdezte a másiktól.

-Ki volt ez, akivel most beszéltünk?

A másik vállat vont, jelezve, hogy ő se tudja.

A TOBOZ VENDÉGEI

Éppen a pénzt akartuk szétosztani, amikor a főbíró belépett. Egyikünk se gondolhatott se a menekülésre, se a tagadásra. De nem mi lettünk volna, ha nem próbáljuk meg.

-Francois! Mit műveltetek már megint? Azonnal vigyétek vissza a pénzt Trascailles házához!

Mindig engem talál meg! Mintha a többiek nem loptak volna el semmit! Néha jól jön, hogy szereti a költeményeimet, néha nem.

-Miről beszél főbíró uram? Honnan veszi, hogy elloptunk bármit is?

-Egész Párizs erről beszél! Az özvegy Bruyeresné látott benneteket, ahogy bemásztok az ablakon és elhozzátok a ládát!

-Bruyeresné csak egy buta öregasszony, aki az egyik szemére vak, a másikra nem lát. -mondta Colin. -És a nyelve is hamarosan ki lesz tépve.

Az utolsó mondatot csak én hallottam, ahogy sziszegi a fogai között.

Robert d' Estouetville könyörgőre fogta a dolgot.

-Francois! Én is voltam diák, én is követtem el csínyeket, de amit ti csináltok, az már bűncselekmén!. Ebből én se tudlak kihúzni titeket, akármennyire szeretem a költeményeidet! Miért csináltatok a Sorbonne- ból zsiványtanyát?

-Már akkor az volt, mikor idejöttünk. Mi csak folytattuk a hagyományt. -replikázott Renier.

Robinban is felébredtek a kereskedői ösztönök. Tisztában volt vele, ha minket lecsuknak, akkor a pénzt is elviszik velünk együtt. Akkor pedig fuccs az adósságaink törlesztésének.

-A fiúk egész éjszaka itt voltak főbíró uram!

-Ez hányadik hamis tanúzásod Robin? Miért véded ezeket a zsiványokat?

-Mert ha ezek a zsiványok nem lennének, bezárhatnám a boltot. Ők az én törzsvendégeim.

-A börtönnek is ők a törzsvendégei! Meneküljetek, vagy adjátok vissza a pénzt Trascailles-nek! Még Popin ivójában fetreng a Szajna partján. Észre se fogja venni, hogy kiraboltátok, ha még most visszaviszitek a pénzét. Talán nem is jelent fel benneteket!

-Nem azért szenvedtünk vele ennyit, hogy visszaadjuk! -csapott az asztalra Guillaume.

-Akkor egyétek meg, amit főztetek!

Robert d' Estouetville ezekkel a szavakkal viharzott ki a csapszékből.

Frémin az egész veszekedést lejegyzetelte. Tele volt a palatábla körökkel és háromszögekkel.

-Szükségem lenne egy ügyvédre! Ki vállalja?

-Majd én, Francois! -lelkesedett Guillaume és egy boros kupát rakott a fejére. –Én, Guillaume Charrau, miután elértem a magiszter boriszitisz tudományos fokozatát, elvállalom ez ifjú védelmét. Higgyék el, ő nem lopott, csak megdolgozott a megélhetéséért! Van valaki, akinek ellenvetése van?

Colin lerántott egy abroszt az asztalról és kendőként a fejére kötözte.

-Nekem van! Bruyeresné vagyok! Láttam ezeket a pernahajdereket rosszalkodni! A szemem olyan, hogy könnyedzik, ha messziről megérzi a bűzt. Villon szagát már akkor éreztem Párizsban, amikor még csak Rouen -ben járt! Tényleg érzek valami büdöset. Milyen szaga van ennek a terítőnek Robin?

-Olyan, mint minden abrosznak, amit Guy részegen lehányt.

-Nem szoktad kimosni? -hüledezett Renier.

-Engem?

-Nem téged Guy! Az abroszt!